

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง เพลงกล่อมเด็กภาคอีสาน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๙ เรื่อง สุขสันต์เพลงกล่อมเด็ก
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง เพลงกล่อมเด็กภาคอีสาน
รายวิชา พื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

เพลงกล่อมเด็กภาคอีสาน

เพลงกล่อมเด็ก ใช้เพื่อกล่อมเด็กให้นอนหลับ มีท่วงทำนองการขับที่ซ้ำๆ เนิบ ๆ เพื่อชวนให้วังนอน

เพลงกล่อมเด็ก ถ่ายทอดความอาทรห่วงใยออกมาทางเสียง ช่วยให้เด็กเกิด ความอบอุ่นใจ มีจิตใจที่มั่นคง เติบโตขึ้นและซึมซับคุณธรรม ตลอดจนวิถีชีวิตตามที่ ปราบกฏในเพลง อีกทั้งยังช่วยให้เด็กคุ้นเสียงมนุษย์ซึ่งเป็นโอกาสอันดีสำหรับการ เรียนรู้ภาษา

เพลงกล่อมเด็กภาคอีสาน มีลักษณะเด่น ดังนี้

๑. การขับร้องเป็นธรรมชาติ บอกความจริงใจ ความสนุกสนาน และสอดคล้อง กลมกลืนกับเครื่องดนตรีประจำท้องถิ่น คือ แคน

๒. ขึ้นต้นด้วยคำว่า "นอนสาหล่า" หรือ "นอกสาเดอ" หรือ "นอนสาแม่เยอ"

๓. มีทำนองลีลาเรียบง่ายซ้ำๆ และมีกลุ่มเสียงซ้ำๆ กัน ใช้ถ้อยคำมีเสียงสัมผัส คล้ายกลอนสุภาพ

๔. ใช้คำสั่งสอนด้วยความรักความผูกพัน ที่แสดงสภาพสังคมด้านต่างๆ เช่น ความเป็นอยู่ บรรยากาศในหมู่บ้าน ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี เป็นต้น

ตัวอย่าง เพลงกล่อมเด็กประจำภาคอีสาน

นอนสาหล่าหลับตาแม่กล่อม
กินนมไผ่ป่านนมแม่
มันหวานลงหวานลงคือกล้วย

เอ้อ ฮะ เอ้อ ฮะ เอ้อ ฮะ เอ้อ

แม่ไปไฮเอาไข่มาหา
แม่เลี้ยงม้อนอยู่ในสวนมอน

นอนสาหล่าหลับตาแม่ซีกล่อม
มิดอึ้งตั้งอย่ากวนอย่าแอ้ว

เอ้อ ฮะ เอ้อ ฮะ เอ้อ ฮะ เอ้อ

นอนตื่นแล้วจ้งหลุกกินนม
กินนมแม่มันแซ่บมันหวาน
หวานจ้วย ๆ ใส่ปากคำแพง

แม่ไปนาเอาปลามาป้อน

เอ้อ ฮะ เอ้อ ฮะ เอ้อ ฮะ เอ้อ

ขดอ้อมป้อมนอนแล้วอย่าตั้ง

นอนตื่นแล้วจ้งหลุกกินนม

แหล่งภาพจาก : สารานุกรมสำหรับเยาวชน เล่มที่ ๓๙ เรื่องที่ ๒ เพลงกล่อมเด็ก
ของมูลนิธิโครงการสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน